

інформацію. Найоптимальніша кількість ключових слів, на думку автора, має бути в середньому 5, але повноінформативних, які дадуть споживачеві змогу оперативно прискорити пошук необхідної інформації. Довідковий апарат РЖ «АПК України» є одним із важливих елементів пошукової мови і складається з авторського й алфавітно-предметного покажчиків, покажчика використаних періодичних і продовжуваних видань, списку скорочень і абревіатур, структури реферату. В авторському покажчику в порядку алфавіту розміщено прізвища всіх авторів прореферованих публікацій, а також порядкові номери рефератів, що спрощує і прискорює пошук.

Істотну роль відіграє алфавітно-предметний покажчик, в основі якого закладено ключові слова — найефективніший механізм пошуку необхідної інформації. Зазначений покажчик містить в алфавітному порядку предметні найінформативніші слова рефератів та всі номери тих рефератів, з яких вони були визначені, що сприяє оперативності здійснення предметного пошуку рефератів, розсіяних у великому інформаційному масиві тематичних рубрик РЖ.

Відомості про джерельну базу реферативної інформації розміщено в покажчику використаних періодичних і продовжуваних видань до кожного попереднього номера РЖ «АПК України».

Зазначені вище елементи пошукової мови РЖ полегшують, прискорюють і спрощують пошук релевантної інформації в значному за обсягом масиві рефератів, розміщених в РЖ «АПК України».

ДОСВІД РЕФЕРУВАННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ННСГБ НААН: РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ «АПК УКРАЇНИ»

Ручко Т.В.

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН (м. Київ)

Реферативний журнал (РЖ) – періодичне видання, яке публікує реферати наукових робіт та інші вторинні інформаційні матеріали (бібліографічного опису, анотації) у взаємозв’язку з довідково-пошуковим апаратом, що включає зміст (зміст), рубрикацію (класифікаційну схему) видання і допоміжні покажчики. РЖ служить засобом поточного оповіщення фахівців про всю інформацію, що публікується у новій науково-технічній літературі з даної галузі чи галузей або окремих проблем. Визначено, що без допомоги РЖ фахівець може ознайомитися не більше, ніж з 6% опублікованих робіт, а за допомогою РЖ – близько 80%. Отже, РЖ компенсує такий наслідок диференціації науки, як розсіювання публікацій; сприяє інтеграції науки, дозволяючи фахівцеві стежити за досягненнями у суміжних галузях науки або техніки та використовувати ці досягнення у своїй галузі. РЖ сприяє підтримці єдності науки, впорядкуванню науково-технічної термінології, частковому усуненню інформаційних бар’єрів, розробці прагматичних класифікацій або рубрикацій науки.

В умовах безперервного зростання публікацій з науки і техніки, зміни структури потоку публікацій – виникнення нових видань, припинення випуску окремих видань та ін., а також складності їх пошуку особливо важлива повнота охоплення літератури РЖ, у зв'язку з цим Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою НААН та Інститутом гідротехніки і меліорації НААН у 1999 р. засновано реферативний журнал «Агропромисловий комплекс України». Періодичність видання РЖ «АПК України» – 4 рази на рік, кожний номер часопису містить до 420 рефератів на 28 друківаних аркушах. Видання покликане інформувати вчених, фахівців галузі та науковців про основні розробки вітчизняної аграрної науки і конкурентоспроможні технології сучасного виробництва з метою своєчасного, найповнішого застосування інновацій на практиці, слугувати засобом здійснення цільового пошуку науково-технічної інформації, міждержавного обміну інформативними масивами, тощо. У період з 2005 до 2016 рр. видано 16 спецвипусків РЖ «АПК України», такі як: Ветеринарна медицина (2005), Сільськогосподарська меліорація (2006), Лісове господарство (2007), Ветеринарна медицина і тваринництво (2007), Свинарство (2013), Бджільництво (2013), Ґрунтознавство. Природокористування (2013), Зернові культури (2014), Агроекологія і збалансоване природокористування (2014), Зрошувальне землеробство (2014), Гречка (2015), Сільськогосподарська мікробіологія (2015), Рибне господарство (2015), Садівництво (2016), Інноваційне забезпечення селекційного процесу та технологій вирощування озимої пшениці (2016), Зернобобові культури і соя (2016).

Від початку існування РЖ «АПК України» прореферовано 962 праці з питань свинарства, де висвітлені: стан і перспективи галузі свинарства; організація свинокомплексів та фермерських господарств; утримання різновікових груп свиней; годівля різних груп свиней; розведення та генетики у свинарстві; генетична структура популяцій різних порід свиней; про методи селекційно-плеємної роботи; відгодівельні, забійні та м'ясні якості свиней, застосування нових препаратів при лікуванні захворювань свиней.

Широко представлено в РЖ матеріали з питань галузі птахівництва, у цій рубриці прореферовано більше 850 рефератів за такими питаннями: розведення та селекція птиці, інкубація, утримання і годівля, розробка нових кормових добавок, досвід провідних птахівницьких господарств України та ін.

З питань рибного господарства про реферовано 600 наукових праць. Основну увагу зосереджено на питаннях технології вирощування товарної риби в напрямі ресурсозбереження, потреби у плідниках та необхідних обсягах відтворення цінних об'єктів для підвищених рибопродуктивності внутрішніх водойм України. Розкриваються методи підвищення природної рибопродуктивності ставків, наводиться досвід провідних господарств з вирощування рибного матеріалу різних видів товарної риби; формування умов середовища та розвиток природної кормової бази і динаміки спектра харчування основних видів риб. Показано перспективи впровадження ресурсозберігаючої технології з вирощування риби в малих водосховищах,

ефективність інтенсифікації ставкового рибництва в сучасних умовах, особливості росту різних видів риб та вмісту високомолекулярних жирних кислот у їхніх м'язах. Висвітлюється тема селекції і розведення риб, технології інкубування ікри, а також показано сучасну епізоотичну ситуацію прісноводних водойм та її вплив на фізіологічні та біохімічні показники їхтіофауни.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ В ДЕРЖАВНІЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ БІБЛІОТЕЦІ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Самчук Л.І.

*Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В.О. Сухомлинського (м. Київ)*

Одним з пріоритетних напрямів діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського) як наукової установи загальнодержавного рівня та спеціальної академічної книгозбірні є науково-інформаційне забезпечення розвитку наук про освіту, педагогіки, психології й освітянської практики, зокрема первинними та вторинними документами у традиційній й електронній формі.

Завдяки тісним зв'язкам з науковцями Національної академії педагогічних наук України (НАПН України) фахівці ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського узгоджують свою інформаційну роботу з діяльністю її установ. Перед науковцями книгозбірні постала необхідність удосконалення інформаційно-бібліографічної роботи, завдяки чому забезпечення наукових розробок НАПН України було б оперативним, повним та кваліфікованим. Дослідивши й узагальнивши вітчизняний і зарубіжний досвід інформаційної діяльності, науковці дійшли висновку щодо доцільності укладання компактних за обсягом бібліографічних посібників, які отримали найменування «структуровані бібліографічні списки» (СБС) [1, с. 79]. Метою створення списків є підтримка наукових робіт установ НАПН України, спрямованих на вирішення проблем, що постали перед освітянською галуззю України на сучасному етапі. Бібліограф-укладач, уважно аналізуючи наукові публікації з теми, самостійно групує матеріал і вносить необхідні зміни до структури СБС. Проте при створенні СБС важливим є високий рівень якості цих документів. Один із шляхів досягнення цього – співпраця науковців та бібліографів. Тісне співробітництво з ученими на всіх етапах роботи з підготовки СБС забезпечує кваліфікований підбір літератури, класифікацію документів і визначення термінів відповідно до сучасного стану педагогічної науки, раціональний вибір структури списків. З метою чіткої організації інформаційно-бібліографічної підтримки наукових досліджень НАПН України розроблено форму подання листа-запиту, в якому вказується замовник (установа НАПН України), тема